

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedincede-sehadetlerin-neticesi - Set 1

1-) Metinde, varlıkların kendi başlarına taşıdıkları hangi özellikler onların zorunlu var olan bir Yaratıcıya delil sayılmaktadır? (20 kelime)

Her bir varlığın birçok ihtimal

2-) Bir varlık birleşik yapılara katıldığında şahitliği nasıl değişmektedir? (18 kelime)

Tek başınayken yaptığı işaret

3-) En büyük birleşik yapıya kadar uzanan bu ilişki, Yaratıcının hangi sıfatlarına işaret eder? (13 kelime)

Onun varlığının zorunlu

4-) Bir şeyi pek çok birleşik yapı içinde uygun yerinde tutabilmek neden yalnız o bütünlerin Yaratıcısına nisbet edilmektedir? (17 kelime)

Çünkü böylesi bir yerleştirme,

5-) “Bir tek şeyin çok sayıda dille şahitlik etmesi” ifadesi ne anlatmaktadır? (19 kelime)

Bir varlığın hem kendi

6-) Metne göre bu delillerin sayısı yalnız mevcut varlıklarla mı sınırlıdır? Açıklayınız. (17 kelime)

Hayır. Deliller sadece varlıkların

7-) Burada “imkân” açısından gelen şahitliklerle kastedilen ana fikir nedir? (15 kelime)

Sayısız ihtimal arasından

8-) Son cümlelerdeki hitabın amacı nedir? (20 kelime)

İnsanı gafletten uyandırmak, kâinattaki açık

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 2

1-) Parçaların kendi zatlari ve sıfatları bakımından birçok yol arasından belirli bir hâlde bulunmaları neyin göstergesi kabul edilmektedir? (15 kelime)

Bu durum, onları

2-) Metinde “hikmetli suret” ve “faydalı sıfatlar” vurgusunun önemi nedir? (10 kelime)

Varlıkların rastgele

3-) Varlıkların birleşik yapılara girmesi delil kuvvetini nasıl etkiler? (18 kelime)

Delili zayıflatmaz; aksine daha

4-) Nisbet, vazife ve hizmet kavramları burada neyi anlatmak için kullanılmaktadır? (18 kelime)

Bir varlığın yer aldığı

5-) Bir şeyi bütün birleşik yapılardaki ilişkileri bozmadan yerleştirebilmek hangi bilgi ve kudreti gerektirir? (11 kelime)

O yapıların

6-) Metinde neden tek bir şeyin şahitliği binlerle ifade edilmektedir? (15 kelime)

Çünkü tek bir

7-) Şahitliklerin “mevcudatın sıfat ve mürekkebatı adedince” artması nasıl anlaşılmalıdır? (20 kelime)

Her varlığın özellikleri ve dahil

8-) Son hitaptaki eleştiri daha çok hangi tutuma yöneliktir? (10 kelime)

Kâinattaki işaretleri

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedincede-sehadetlerin-neticesi - Set 3

1-) Metne göre bir varlığın özel bir varoluşa sahip olması niçin önemlidir? (19 kelime)

Çünkü pek çok mümkün

2-) Bir varlığın kendi sıfatlarıyla şahitlik etmesi ne demektir? (10 kelime)

Taşıdığı özelliklerin,

3-) "Mürekkebat" içinde yer almak varlığa hangi ek tanıklık imkânını kazandırır? (15 kelime)

İçine girdiği her

4-) En büyük yapılara kadar uzanan bu düzen neden iradeyi de gösterir? (19 kelime)

Çünkü farklı seviyelerdeki ilişkilerin

5-) Parçayı yerine koyan ile bütün yapıları yaratan arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır? (15 kelime)

Bir parçayı tüm

6-) Tek bir şeyin çok sayıda tanıklık taşıması hangi düşünceyi güçlendirir? (14 kelime)

Allah'ın varlığına dair

7-) İmkân noktasından gelen delillerin çoğalması hangi sonuca götürmektedir? (13 kelime)

Zorunlu var olanın

8-) Metnin sonunda muhataba yöneltilen sert soru neyi amaçlamaktadır? (17 kelime)

Deliller bu kadar açıkken

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 4

1-) Metinde varlıkların “özel bir varlık” ve “belirli bir biçim” kazanması hangi aklî sonuca bağlanmaktadır? (14 kelime)

Bunların kendi kendine

2-) Her bir varlığın faydalı niteliklerle donatılması neyi göstermektedir? (8 kelime)

Yaratmanın başıboş

3-) Varlıkların tek tek şahitliği ile birleşik yapılar içindeki şahitliği arasında ne fark vardır? (22 kelime)

Tek tek şahitlikte kendi varlığı

4-) Bir varlığın büyük yapılara doğru yükselen ilişki ağı hangi üç hususa delalet eder? (10 kelime)

Yaratıcının zorunlu

5-) Metne göre bir parçanın tüm bütünlerle uyumlu biçimde yerleştirilmesi neden kapsamlı bir yaratmaya bağlanır? (13 kelime)

Çünkü bu uyum,

6-) “Binler lisanla şehadet” sözü mecazen ne anlatır? (11 kelime)

Aynı hakikatin

7-) Delillerin yalnız nesnelerin sayısı kadar görülmemesi ne bakımdan önemlidir? (17 kelime)

Çünkü bu, kâinatta yalnız

8-) Son cümlede duyma engeli ve akılsızlık üzerinden yapılan uyarı neye dikkat çeker? (17 kelime)

Kâinattaki apaçık işaretlere karşı

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedincede-sehadetlerin-neticesi - Set 5

1-) Metin, varlıkların çok sayıda ihtimal içinden belirli bir hâlde bulunmasını nasıl yorumlamaktadır? (15 kelime)

Bu belirlenmişlik, onları

2-) Bir varlığın sadece kendisiyle değil, nitelikleriyle de delil olması nasıl anlaşılmalıdır? (13 kelime)
Onun özelliklerinin de

3-) Birleşik yapılara katılan varlık neden “başka bir dille” Yaratıcısını ilan etmiş sayılmaktadır? (18 kelime)

Çünkü bu defa sadece

4-) En büyük birleşik yapıya kadar uzanan düzenli nisbetler neyi ispat etmeye yöneliktir? (15 kelime)
Her şeyi kuşatan

5-) Bir parçayı bütün yapılardaki ilişkilerini koruyarak yerleştirmek neden sınırlı bir faille açıklanamaz? (19 kelime)

Çünkü böyle bir iş,

6-) Tek bir varlığın pek çok yönden delil olması, kâinata bakışımızı nasıl değiştirmelidir? (21 kelime)
Kâinata sıradan ve sessiz bir

7-) Metindeki hesap, delillerin hangi üç kaynaktan çoğaldığını göstermektedir? (12 kelime)
Varlıkların kendilerinden, onların

8-) Son hitapta muhataptan “sen söyle” denilerek ne yapılmaktadır? (11 kelime)
Muhatabın vicdanını

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 6

1-) Bu parçada varlıkların hangi yönü “imkân” deliliyle ilişkilendirilmektedir? (13 kelime)

Pek çok mümkün

2-) Varlığın zatı ile sıfatlarının birlikte anılması neyi güçlendirir? (16 kelime)

Delilin sadece mevcut oluşa

3-) Bir varlık, daha büyük yapılara dahil olunca hangi yeni anlam katmanı ortaya çıkar? (16 kelime)

O varlığın bütündeki yeri,

4-) Metinde neden “gitgide” ifadesine uygun bir yükseliş kurulmaktadır? (13 kelime)

Çünkü delil, küçük

5-) Yaratıcının yalnız bir şeyi değil, bütün birleşik yapıları da yaratmış olması gerektiği hangi gerekçeye dayandırılır? (16 kelime)

Bir şeyi o yapılara

6-) Tek bir varlığın çok sayıda şahitlik taşıması hangi metodik sonucu doğurur? (14 kelime)

Allah’ın varlığına dair

7-) “Mevcudat kadar değil, daha da fazla” denmesi neyi vurgular? (14 kelime)

Delillerin sadece sayıca

8-) Parçanın sonunda yer alan sarsıcı hitap, metnin hangi temel maksadını özetler? (15 kelime)

Kâinatın her yanındaki

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde, varlıkların kendi başlarına taşıdıkları hangi özellikler onların zorunlu var olan bir Yaratıcıya delil sayılmaktadır?

Her bir varlığın birçok ihtimal içinden belirli bir varoluşa, düzenli bir şekle ve faydalı niteliklere sahip olması buna delil gösterilmektedir.

2-) Bir varlık birleşik yapılara katıldığında şahitliği nasıl değişmektedir?

Tek başınayken yaptığı işaret devam eder; ayrıca içinde yer aldığı her bütün içinde yeni yönlerden Yaratıcısını göstermeye başlar.

3-) En büyük birleşik yapıya kadar uzanan bu ilişki, Yaratıcının hangi sıfatlarına işaret eder?

Onun varlığının zorunlu oluşuna, seçerek iş yapmasına ve irade sahibi olduğuna işaret eder.

4-) Bir şeyi pek çok birleşik yapı içinde uygun yerinde tutabilmek neden yalnız o bütünlerin Yaratıcısına nisbet edilmektedir?

Çünkü böylesi bir yerleştirme, parçanın bütün yapılarla olan ince bağlarını ve uyumunu birlikte bilmeyi ve korumayı gerektirir.

5-) “Bir tek şeyin çok sayıda dille şahitlik etmesi” ifadesi ne anlatmaktadır?

Bir varlığın hem kendi mahiyetiyle hem sıfatlarıyla hem de katıldığı farklı yapılar içindeki konumuyla ayrı ayrı deliller sunmasını anlatmaktadır.

6-) Metne göre bu delillerin sayısı yalnız mevcut varlıklarla mı sınırlıdır? Açıklayınız.

Hayır. Deliller sadece varlıkların sayısı kadar değil; onların nitelikleri ve dahil oldukları birleşik yapılar kadar da çoğalmaktadır.

7-) Burada “imkân” açısından gelen şahitliklerle kastedilen ana fikir nedir?

Sayısız ihtimal arasından hikmetli ve belirli tercihlerin yapılması, bu tercihleri yapan bir Yaratıcının bulunduğunu göstermektedir.

8-) Son cümlelerdeki hitabın amacı nedir?

İnsanı gafletten uyandırmak, kâinattaki açık delillere karşı duyarsız kalmanın ne kadar büyük bir akıl ve idrak eksikliği olduğunu fark ettirmektir.

**lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-
mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 2 -
CEVAPLAR**

1-) Parçaların kendi zatlari ve sıfatları bakımından birçok yol arasından belirli bir hâlde bulunmaları neyin göstergesi kabul edilmektedir?

Bu durum, onları bilinçli ve hikmetli şekilde takdir eden zorunlu var olan bir Yaratıcıyı göstermektedir.

2-) Metinde “hikmetli suret” ve “faydalı sıfatlar” vurgusunun önemi nedir?

Varlıkların rastgele değil, maksatlı ve yerli yerinde özelliklerle yaratıldığını düşündürmesidir.

3-) Varlıkların birleşik yapılara girmesi delil kuvvetini nasıl etkiler?

Delili zayıflatmaz; aksine daha da artırır. Çünkü her yeni yapı içinde yeni bir uygunluk ve görev ortaya çıkar.

4-) Nisbet, vazife ve hizmet kavramları burada neyi anlatmak için kullanılmaktadır?

Bir varlığın yer aldığı bütünde belli ilişkiler kurduğunu, belli bir iş gördüğünü ve düzenli bir rol üstlendiğini anlatmaktadır.

5-) Bir şeyi bütün birleşik yapılardaki ilişkileri bozmadan yerleştirebilmek hangi bilgi ve kudreti gerektirir?

O yapıların tamamını kuşatan bir ilim, hikmet ve yaratma kudretini gerektirir.

6-) Metinde neden tek bir şeyin şahitliği binlerle ifade edilmektedir?

Çünkü tek bir varlık, farklı yönlerden ve farklı bağlamlarda tekrar tekrar aynı hakikate delil olmaktadır.

7-) Şahitliklerin “mevcudatın sıfat ve mürekkebatı adedince” artması nasıl anlaşılmalıdır?

Her varlığın özellikleri ve dahil olduğu her birleşik düzen ayrı bir delil kapısı açtığı için deliller çok katmanlı hâlde gelmektedir.

8-) Son hitaptaki eleştiri daha çok hangi tutuma yöneliktir?

Kâinattaki işaretleri görmezden gelen, dinlemeyen ve düşünmeyen gaflet hâline yöneliktir.

**lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-
mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 3 -
CEVAPLAR**

1-) Metne göre bir varlığın özel bir varoluşa sahip olması niçin önemlidir?

Çünkü pek çok mümkün hâl arasından belirli bir şekilde var edilmesi, bilinçsiz tesadüfle değil, tercih eden bir Kudretle açıklanır.

2-) Bir varlığın kendi sıfatlarıyla şahitlik etmesi ne demektir?

Taşıdığı özelliklerin, ölçülü ve faydalı oluşuyla Yaratıcısının hikmetini göstermesi demektir.

3-) “Mürekkebat” içinde yer almak varlığa hangi ek tanıklık imkânını kazandırır?

İçine girdiği her yapıda yeni bağlar, görevler ve uygunluklar üzerinden ayrıca delil olma imkânı kazandırır.

4-) En büyük yapılara kadar uzanan bu düzen neden iradeyi de gösterir?

Çünkü farklı seviyelerdeki ilişkilerin her biri seçilmiş ve korunmuş bir tertibi gösterir; bu da kasıt ve tercihe işaret eder.

5-) Parçayı yerine koyan ile bütün yapıları yaratan arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?

Bir parçayı tüm bağlarıyla uygun yere koyabilen zatın, o bütünlerin de yaratıcısı olması gerektiği söylenmektedir.

6-) Tek bir şeyin çok sayıda tanıklık taşıması hangi düşüncüyü güçlendirir?

Allah'ın varlığına dair delillerin az ve sınırlı değil, çok yönlü ve sürekli olduğunu güçlendirir.

7-) İmkân noktasından gelen delillerin çoğalması hangi sonuca götürmektedir?

Zorunlu var olanın mevcudiyetine dair şahitliğin son derece geniş ve güçlü olduğuna götürmektedir.

8-) Metnin sonunda muhataba yöneltilen sert soru neyi amaçlamaktadır?

Deliller bu kadar açıkken onları fark etmemenin normal bir eksiklik değil, ağır bir gaflet olduğunu hissettirmeyi amaçlamaktadır.

lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde varlıkların “özel bir varlık” ve “belirli bir biçim” kazanması hangi aklî sonuca bağlanmaktadır?

Bunların kendi kendine değil, zorunlu var olan bir Yaratıcının takdiriyle meydana geldiği sonucuna bağlanmaktadır.

2-) Her bir varlığın faydalı niteliklerle donatılması neyi göstermektedir?

Yaratmanın başıboş değil, maksatlı ve hikmetli olduğunu göstermektedir.

3-) Varlıkların tek tek şahitliği ile birleşik yapılar içindeki şahitliği arasında ne fark vardır?

Tek tek şahitlikte kendi varlığı ve özellikleri öne çıkar; birleşik yapılarda ise başka unsurlarla kurduğu düzenli ilişki ve görevi de delil olur.

4-) Bir varlığın büyük yapılara doğru yükselen ilişki ağı hangi üç hususa delalet eder?

Yaratıcının zorunlu varlığına, tercih sahibi oluşuna ve iradesine delalet eder.

5-) Metne göre bir parçanın tüm bütünlerle uyumlu biçimde yerleştirilmesi neden kapsamlı bir yaratmaya bağlanır?

Çünkü bu uyum, sadece parçayı değil, bağlı bulunduğu yapıların tamamını bilip yönetmeyi gerektirir.

6-) “Binler lisanla şehadet” sözü mecazen ne anlatır?

Aynı hakikatin çok farklı delil yollarıyla tekrar tekrar ortaya konmasını anlatır.

7-) Delillerin yalnız nesnelerin sayısı kadar görülmemesi ne bakımdan önemlidir?

Çünkü bu, kâinatta yalnız çokluk değil, her bir şeyin içinde kat kat anlam ve işaret bulunduğunu gösterir.

8-) Son cümlede duyma engeli ve akılsızlık üzerinden yapılan uyarı neye dikkat çeker?

Kâinattaki apaçık işaretlere karşı ilgisiz kalmanın hem idrak hem muhakeme bakımından büyük bir kayıp olduğuna dikkat çeker.

**lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-
mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 5 -
CEVAPLAR**

1-) Metin, varlıkların çok sayıda ihtimal içinden belirli bir hâlde bulunmasını nasıl yorumlamaktadır?
Bu belirlenmişlik, onları seçip tayin eden bir Yaratıcının bulunduğu işaret eden bir delil olarak yorumlanmaktadır.

2-) Bir varlığın sadece kendisiyle değil, nitelikleriyle de delil olması nasıl anlaşılmalıdır?
Onun özelliklerinin de gelişigüzel değil, yerli yerinde ve faydalı şekilde verilmiş olması anlaşılmalıdır.

3-) Birleşik yapılara katılan varlık neden “başka bir dille” Yaratıcısını ilan etmiş sayılmaktadır?
Çünkü bu defa sadece var oluşuyla değil, başka parçalarla kurduğu uyumlu ilişkiler ve üstlendiği görevlerle de delil sunmaktadır.

4-) En büyük birleşik yapıya kadar uzanan düzenli nisbetler neyi ispat etmeye yöneliktir?
Her şeyi kuşatan hikmet sahibi bir Yaratıcının zorunlu varlığını ve iradeli tasarrufunu ispat etmeye yöneliktir.

5-) Bir parçayı bütün yapılardaki ilişkilerini koruyarak yerleştirmek neden sınırlı bir faille açıklanamaz?
Çünkü böyle bir iş, parçanın bağlı olduğu tüm sistemleri birlikte bilip yönetmeyi gerektirir; bu da kuşatıcı bir yaratmayı ister.

6-) Tek bir varlığın pek çok yönden delil olması, kâinata bakışımızı nasıl değiştirmelidir?
Kâinata sıradan ve sessiz bir yığın olarak değil, her tarafı anlam ve işaret taşıyan canlı bir deliller mecmuası olarak bakmamızı sağlamalıdır.

7-) Metindeki hesap, delillerin hangi üç kaynaktan çoğaldığını göstermektedir?
Varlıkların kendilerinden, onların sıfatlarından ve içinde yer aldıkları birleşik yapılardan çoğaldığını göstermektedir.

8-) Son hitapta muhataptan “sen söyle” denilerek ne yapılmaktadır?
Muhatabın vicdanını ve aklını devreye sokması istenmekte, hükmü kendisinin vermesi sağlanmaktadır.

**lisans 33-soz-p52-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-
mumkinatin-sifat-ve-murekkebatı-adedince-sehadetlerin-neticesi - Set 6 -
CEVAPLAR**

1-) Bu parçada varlıkların hangi yönü “imkân” deliliyle ilişkilendirilmektedir?

Pek çok mümkün hâl arasından belirli, düzenli ve faydalı bir hâlde bulunmaları ilişkilendirilmektedir.

2-) Varlığın zatı ile sıfatlarının birlikte anılması neyi güçlendirir?

Delilin sadece mevcut oluşa değil, o mevcudun nasıl bir özellikler bütünüyle var edildiğine de dayandığını güçlendirir.

3-) Bir varlık, daha büyük yapılara dahil olunca hangi yeni anlam katmanı ortaya çıkar?

O varlığın bütündeki yeri, görevi ve başka unsurlarla uyumu üzerinden yeni bir yaratılış delili ortaya çıkar.

4-) Metinde neden “gitgide” ifadesine uygun bir yükseliş kurulmaktadır?

Çünkü delil, küçük birimlerden başlayıp daha büyük birleşik yapılara doğru genişleyerek kuvvet kazanmaktadır.

5-) Yaratıcının yalnız bir şeyi değil, bütün birleşik yapıları da yaratmış olması gerektiği hangi gerekçeye dayandırılır?

Bir şeyi o yapılara hikmetli bağlarla yerleştirebilmenin, o yapıların tamamı üzerinde tasarruf sahibi olmayı gerektirmesine dayandırılır.

6-) Tek bir varlığın çok sayıda şahitlik taşıması hangi metodik sonucu doğurur?

Allah’ın varlığına dair delilin tek bir noktaya bağlı kalmadığını, birçok bağımsız yönden desteklendiğini gösterir.

7-) “Mevcudat kadar değil, daha da fazla” denmesi neyi vurgular?

Delillerin sadece sayıca çok olmadığını, her varlığın içinde katlanan ve çoğalan işaretler bulunduğunu vurgular.

8-) Parçanın sonunda yer alan sarsıcı hitap, metnin hangi temel maksadını özetler?

Kâinatın her yanındaki ilahî delilleri fark etmeye çağırmayı ve bunlara karşı körleşmenin vahametini göstermeyi özetler.